

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Absurda, quæ sequuntur ex parte Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

§. III.

Absurda, quae sequuntur ex parte DEI.

Primò. Hæc scientia tollit à DEO attributum omnipotentia & domini absolutissimi, & rationem causam primam. Probatur assumptum. Ad perfectionem divinam omnipotentia, domini, & primam causalitatis pertinet, ut omne ens creatum & ab alio ab ipso immediatè dependeat, ut quæ (juxta D. August. statim referendum) possit liberrimè disponere de humanis voluntatibus, quicquid & quænam vult: sed hoc tollitur per scientiam mediam: siquidem per hanc futura determinatio humanæ voluntatis in his & his circumstantiis, est futura pro priori ad omnem actualem causalitatem & voluntatem DEI: nec DEUS per suam omnipotentiam potest facere, ut Petrus positus in his circumstantiis, sub quarum conditione DEUS ipsum consenturum per scientiam mediam præsuppositivè ad suæ voluntatis determinationem prævidit, actu non consentiat; quomodo ergo ipsius voluntas erit omnipotentissima? quomodo illa determinatio voluntatis sic prævila eritens ab alio? quomodo ipsa DEL voluntas erit primum liberum, si prævidetur libera determinatio futura independentè à voluntate DEI?

Confirmatur. De ratione divinæ omnipotentia est, ut possibilia in esse possibili ab ipsa dependant, & ab ipsa denominationem possibilis accipiant: ergo etiam est de perfectione divinæ omnipotentia, ut futura ab ipsa in esse & denominatione futuri dependant, sed hoc non fit ab omnipotentia ut indeterminata, ergo ut determinata per decretum voluntatis divinæ.

Secundò. Hæc scientia derogat perfectioni divinæ providentiæ & scientiæ, quia primò, facit, ut aliqua respectu DEI sint casualiter futura, ut in secunda probatione ostendi: secundò: sicut est de ratione primæ & universalissima cause, ut nullus sit effectus, qui non cadat sub efficientiam ipsius; ita est de ratione summæ & universalissima providentiæ, ut extra se nullus sit eventus à se providendus, qui non cadat sub providentiam ipsius: sed futura conditionata, quatenus sub sunt scientia media, non cadunt sub providentiam DEI ergo. Minor prob. In principiis scientiæ mediæ DEUS non potest liberè providere & disponere de libero consensu Petri, nisi dependentè à prævisione ipsius conditionatæ futuritionis: ergo ille consensus prævisus sub statu conditionato non cadit sub DEI providentiam: cum enim sit præsuppositus ipsi providentiæ, non est magis DEO liber, quàm scientia ipsius.

Tertiò. De ratione summæ & universalis provisionis est summa perfectissima independentia in operando & dirigendo: sed scientia media hanc destruit; quia si DEUS aliquid efficaciter velit decernere circa actus liberos creaturarum, non potest prius absolutè decernere, quàm prævidit futurum in statu conditionato; v. g. si Petrum velit efficaciter inducere in consensum, non alio modo poterit hoc præstare, quàm ut decernat illum ponere in iis circumstantiis, in quibus prævidit ipsum consenturum; in quibus circumstantiis si

ipsum non poneret, suam intentionem minimè conlequeretur. Et sic summa DEI providentiæ non esset summe independentis, sed potius ipsa res providenda forent independentes à divina dispositione, quia eidem in statu conditionato præsupposita: Ipsa verò DEI providentiæ de rebus ipsis prius expiscari & explorare deberet, quid sibi esset disponendum.

Quartò. Summa imperfectio divinæ scientiæ foret, mensurari à rebus: (ut enim supra dictum, hoc pertinet ad imperfectionem humanæ scientiæ, quod mensuratur à scibili) cum ipsa debeat esse causa rerum, easque ceu scientia artificis & summi provisoris dicere & mensurare, sed ex scientia media mensuraretur. Nam tunc scientia mensuratur à rebus, quando ratio sciendi est in rebus, atqui ratio sciendi futura conditionata foret in rebus; nam v. g. ratio sciendi determinationem creatam humanæ voluntatis non est alia, quàm ipsa determinatio humanæ voluntatis, ut conditionatè futura: (neque enim quæ talis contineri potest in divina essentia, priusquam ista sit per voluntatis suæ decretum determinata) adeoque scientia media certitudinem & mensuram suæ veritatis acciperet ab ipsa re creata, nempe determinatione humanæ voluntatis, quæ est ipsissima sententia Fausti Rhegiensis D. Augustino adversantis, & cum aliis semipelagianis l. 2. c. 2. dicentis: *magis de origine voluntatis humane genus præscientia derivari, & hanc DEI præscientiam de materia humanorum cordium sumere exordium, &c.*

Tertiò. Hæc scientia media tollit efficaciam gratiæ, qualis nobis per scripturas, Concilia, PP. commendatur, quia hæc non in firmitatem divinæ voluntatis, sed imbecillitatem humanæ voluntatis semetipsam in his & his circumstantiis determinantis refunditur: tollitur quoque infalibilitas divinarum promissionum, utpote quæ finaliter in niteretur præscite determinationi humanæ voluntatis, potius quàm divinæ, prout ex autoritate D. August. mox referenda patebit: discretio quoque unius ab altero in negotio salutis æternæ non in efficaciam gratiæ Divinæ, sed humani consensus conditionatè futuri primordiallyter reduceretur, de quo alibi plura.

Dices: Ita se habet providentiæ DEI respectu rerum creaturarum, sicut scientia artificis, & gubernatoris Reipubl. sed iste non prudenter aggrederetur aliquod opus, nisi prius per scientiam conditionatam exploraret, quem effectum ista, vel illa media sint habitura sub his & his conditionibus in ordine ad finem intentum: ergo etiam DEUS tanquam perfectus rerum omnium provisor prius per scientiam mediam explorat, quemnam effectum quodlibet medium sit habiturum, priusquam ad illud efficaciter decernendum progrediatur.

Resp. neg. min. Nam ad prudentem electionem & determinationem mediorum sufficit per absolutam scientiam prænoscere rerum agendarum naturas, inclinationes, possibiles combinationes, subordinaciones, distinctiones, &c. quod DEUS per scientiam simplicis intelligentiæ sufficienter obtinet: scientia verò media, cum non ex se,

sed ex eventu omnia disceret, cæco modo & ignorantiam voluntatem DEI dirigeret. Alia argumenta ab autoritate vel libertate petita in sequentibus occurrunt. Nunc utrum hæc scientia sit S. Scr. SS. PP. D. Th. & rationi conformis videamus.

ARTICULUS II.

An scientia media sit conformis S. scriptura?

SUMMARI A.

1. *Negativa probatur à multiplici doctrina S. Script.*
2. *Et ex scientia futurorum contingentium sub conditione disparata.*
3. *Conditionales propositiones non patiuntur se explicari per concomitantiam.*
4. *Achilles Adversariorum de Corozaitis.*
5. *Refellitur.*
6. *Ad mentem Apostoli & D. Augustini.*
7. *Exponitur locus e libro sapientia.*

§. I.

Negativa Statuitur.

- I. **CONCLUSIO.** *Scientia media non bene coheret cum Sacra scriptura.*

Probatur primò. S. Scriptura affirmat absolutissimum DEI in nostras liberas voluntates & actiones dominium; supremam in efficiendo & prædefinendo, quicquid vult independentiam & libertatem; universalem ejus in omnia providentiam; prædestinationem certam non tantum certitudine scientiæ, sed etiam causalitatis; intrinsicam gratiæ virtutem & efficaciam: sed hæc omnia per principia scientiæ mediæ imminuuntur: ergo scientia media non est conformis doctrinæ S. script. Majorem æquè ac minorem partim ostendimus; partim in decursu & ubi de decretis efficacibus agemus, videbimus.

2. Probatur secundò. Juxta principia scientiæ mediæ non esset medium certò cognoscendi futura contingentia sub conditione disparata: sed hoc repugnat S. script. in qua habemus DEUM futura sub conditione disparata enuntiasse, adeoque certò cognovisse. veluti 4. Reg. 13. *si terram percussisses quinquies aut sexies, sive septies, percussisses Syriam usque ad consummationem.* Sequela probatur: ut hæc futura contingentia certò cognoscerentur, deberet certò cognosci illorum connexio cum conditione disparata: atqui hæc certò cognosci nequit, nisi ex determinatione divinæ voluntatis, cui tamen scientia media secundum Adversarios præsupponitur: ergo etiam juxta principia scientiæ mediæ hæc futura certò cognosci non possunt. Minor prob. hæc conditio eo ipso, quòd sit disparata, ex se nullam habet connexionem cum futuro: ergo illam tantum debet accipere à causa extrinseca, nempe DEO: sed DEUS non nisi per liberam suam determinationem est causa ad extra, ergo.

3. Respondebis cum Amico per particulam si posse denotari solam concomitantiam, non autem illativam connexionem: & hanc cognosci à DEO. Verum hæc responsio efficaciter refutatur tum ab illustrissimo Reding l. cit. n. 8. tum à Godoyo citato n. 61. Nam primò, quòd duo simul existant,

non sequitur, quòd unum existat dependenter ab alio, ut si dicam: Petrus & Paulus current, non sequitur, quòd Paulus currat sub conditione Petri currentis; atqui conditionalis propositio importat dependentiam futuri à conditione. Secundò, sensus copulativus facit sensum absolutum, unde si hæc propositio, si Joas quinquies terram percussisset, percuciet Syriam usque ad consummationem, tantum significaret concomitantiam, tunc foret iste sensus copulativus & absolutus: Joas quinquies percuciet terram, & percuciet Syriam, &c. in quo sensu constat propositionem esse falsam, cum neutrum eventurum fuerit, ergo neque sub hoc sensu futura sub conditione disparata essent certò cognoscibilia.

§. II.

Respondetur ad objectiones.

Obijciunt illud Matth. 11. *Ve tibi Corozaim, & ve tibi Bethsaida, quia si in Tyro & Sidone facta fuissent virtutes, quæ facta sunt in vobis, olim in cilicio & cinere penitentiam egissent.* Videt ergo DEUS futuram conversionem Tyriorum sub conditione, si hæc signa apud illos faceret, quæ fecit apud Corozaitas: atqui non vidit hanc futuram penitentiam conditionatam in decreto prædestinativo: aliàs inanis fuisset exprobratio & reprehensio Judæorum, siquidem prona fuisset ipsorum responsio: si nos Tyriis pares fecissemus in præordinando & prædestinando ad penitentiam, etiam nos fuissetis acturi penitentiam: cur igitur nos non similiter præordinasti, ac prædestinasti? ergo videt DEUS futura conditionata in ipsa objectiva veritate futurorum per scientiam mediam.

Ad hunc Achillem defensorum scientiæ mediæ paucis respondeo negando subsumptum, ejusque probationem. Juxta enim fuit reprehensio Judæorum, eò quòd in auxiliis sufficientibus, vi quorum potuissent converti & agere penitentiam, pares fuerint cum Sydoniis, & cum potuissent penitere, propriæ voluntatis malitiâ penitere noluerunt.

Nec refert, quòd Judæi & Sidonii fuerint im- pares in decreto præordinante & prædefiniente: hanc ipsam quippe inæqualitatem, quam modò obijciunt Adversarii, jam Apostolus sibi objecerat Rom. 9. cum enim dixisset: *Cujus vult, DEUS miseretur, & quem vult, indurat,* statim subiungens sibi obijcit: *dicos itaque tibi, quid adhuc quaritur? (hoc est interprete Corn. à Lap. cur DEUS adhuc conqueritur, & succentet impiis, cum ipse non dederit illam efficacem misericordiam, cujus voluntati nemo resistit) & nequam recurrit ad refugium scientiæ mediæ, sed ad*